

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/22-01/3
URBROJ: 613-01-03-2-22-10
Zagreb, 7. rujna 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Ministarstvo
hrvatskih
branitelja
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O MINISTARSTVU	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	4
	Planiranje i izvršenje plana	5
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	16
III.	REVIZIJA ZA 2021.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2021.	20
	Provedba naloga i preporuka	24

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Ministarstva hrvatskih branitelja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Ministarstva sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje i izvršenje plana, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Ministarstva za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Ministarstva za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Ministarstva

Ministarstvo je obvezno pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O MINISTARSTVU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Djelokrug Ministarstva utvrđen je odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave (Narodne novine 85/20). Ministarstvo obavlja upravne i druge poslove koji se odnose na pravni položaj, rješavanje pravnog položaja, statusa i drugih pitanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata, hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, statusa člana obitelji smrtno stradalog i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, osim poslova koji ulaze u djelokrug drugih ministarstava, kao i upravne i druge poslove koji se odnose na zaštitu civilnih žrtava iz Domovinskog rata, zaštitu sudionika Drugog svjetskog rata, zaštitu vojnih i civilnih invalida Drugog svjetskog rata, zaštitu osoba stradalih u obavljanju obvezne vojne službe od 15. svibnja 1945. nadalje i članova njihovih obitelji, ratnih vojnih invalida stradalih pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija ako ih je na tu dužnost uputilo nadležno tijelo u okviru međunarodnih obveza nakon 15. svibnja 1945. i članova njihovih obitelji.

Ministarstvo obavlja stručne i druge poslove koji se odnose na traženje zatočenih i nestalih, organizaciju ekshumacija masovnih i pojedinačnih grobnica na teritoriju Republike Hrvatske, prikuplja i obrađuje podatke o ekshumiranim žrtvama u cilju identifikacije te organizira identifikaciju posmrtnih ostataka žrtava. Ministarstvo sudjeluje s ministarstvom nadležnim za upravljanje državnom imovinom u poslovima upravljanja i raspolaganja dionicama i poslovnim udjelima trgovačkih društava koji čine državnu imovinu u vlasništvu Republike Hrvatske te u pogledu trgovačkih društava koja se pretežno bave djelatnostima iz područja propisane nadležnosti Ministarstva. Obavlja i druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost posebnim zakonom.

Izvori sredstava za obavljanje djelatnosti su prihodi iz državnog proračuna, primici od zaduživanja (povrati danih dugoročnih stambenih kredita – glavnice za stambeno zbrinjavanje članova obitelji smrtno stradaloga ili nestaloga hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata), prihodi od nefinancijske imovine, od igara na sreću te drugi izvori.

Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja (Narodne novine 97/20 i 100/20 – ispravak) koja je na snazi od 8. rujna 2020., uređeno je unutarnje ustrojstvo, nazivi i ustrojstvo upravnih organizacija u sastavu Ministarstva i unutarnjih ustrojstvenih jedinica, poslovi i zadaci koji se u njima obavljaju, način upravljanja, okvirni broj državnih službenika i namještenika potrebnih za obavljanje poslova iz djelokruga, kao i druga pitanja od značenja za rad Ministarstva. Unutarnje ustrojstvene jedinice Ministarstva su: Kabinet ministra, Glavno tajništvo, Samostalni sektor za javnu nabavu, Uprava za pravne i stambene poslove, Uprava za zatočene i nestale, Uprava za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, Uprava za savjetodavnu, psihosocijalnu i zdravstvenu pomoć i Samostalna služba za unutarnju reviziju. Na temelju Uredbe o izmjenama i dopuni Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja (Narodne novine 68/21) od srpnja 2021. Sektor za strateško planiranje i EU projekte, koji je bio ustrojen u okviru Uprave za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji, postao je Samostalni sektor za strateško planiranje i EU projekte.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, u Ministarstvu je početkom 2021. bilo 248, a koncem godine 240 zaposlenika. Zakonski predstavnik Ministarstva od 21. ožujka 2016. je potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske i ministar hrvatskih branitelja Tomo Medved.

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbi članka 12. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, odgovorna osoba institucije uspostavlja upravljanje rizicima kao cjelovit proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika u odnosu na poslovne ciljeve te poduzimanja potrebnih mjera radi smanjenja rizika. Ministarstvo je donijelo Registar operativnih i strateških rizika za 2021.

U skladu s odredbom članka 13., stavka 1. navedenog Zakona donesene su sljedeće upute i procedure: Naputak o blagajničkom poslovanju, Naputak o evidentiranju spomen-obilježja u poslovnim knjigama, Naputak o evidentiranju stambenih objekata u poslovnim knjigama Ministarstva u okviru programa stambenog zbrinjavanja HRVI i članova njihovih obitelji, Naputak o postupku upućivanja djelatnika na službeno putovanje, Naputak o načinu korištenja vlastitih prihoda, Naputak o postupku zaprimanja, obrade i plaćanja računa unutar Samostalnog sektora za proračun i financije, Naputak o postupku obračuna i isplati plaće, Uputa o suradnji između Ministarstva i proračunskih korisnika u nadležnosti Ministarstva, Odluka o korištenju poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije, Procedura naplata prihoda i Uputa za prekovremeni rad.

U skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti sastavljena je Izjava o fiskalnoj odgovornosti, kojom odgovorna osoba institucije, čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Izjavom o fiskalnoj odgovornosti za 2021. (Obrazac 1b), iz ožujka 2022., ministar je potvrdio zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava.

Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2021. utvrđena je slabost i nepravilnost u području financijskog plana te su određene potrebne aktivnosti i odgovorna osoba navedeni u Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti za proračunsku godinu 2021. (izrada terminsko-financijskih planova sa svrhom realne pripreme financijskog plana te slanje zahtjeva za refundacijom HZZO-u u propisanom roku).

Na mrežnim stranicama Ministarstva objavljeni su zakoni i drugi propisi iz područja rada, provedbeni program, financijska izvješća i drugi dokumenti, u skladu s odredbama članka 10. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13 i 85/15). Prema članku 10. navedenog Zakona subjekt je obavezan objaviti izvješće o radu na svojim mrežnim stranicama.

U skladu s odredbama Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Ministarstvo je usvojilo Etički kodeks i objavilo ga na mrežnim stranicama, imenovalo povjerljivu osobu i njezina zamjenika te utvrdilo način postupanja po prijavljenim situacijama neetičnog ponašanja.

Unutarnju reviziju Ministarstva provodi Samostalna služba za unutarnju reviziju, koja obavlja unutarnju reviziju cjelokupnog poslovanja Ministarstva i institucija iz nadležnosti Ministarstva, daje mišljenja i ima savjetodavnu ulogu u cilju poboljšanja gospodarenja, upravljanja rizicima i sustava unutarnjih kontrola te ostvarenja misije Ministarstva.

Unutarnja revizija je tijekom 2021. obavila tri revizije, a odnose se na obračun i isplatu plaće, kontrole namjenskog utroška sredstava i jednostavnu nabavu.

Planiranje i izvršenje plana

Državnim proračunom za 2021. donesenim u prosincu 2020., planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu od 1.341.004.264,00 kn. Nakon izmjena i dopuna Državnog proračuna za 2021. iz lipnja i studenoga 2021. te šest preraspodjela sredstava financijski plan Ministarstva smanjen je za 119.845.271,00 kn ili 8,9 % te iznosi 1.221.158.993,00 kn.

U odnosu na početni financijski plan Ministarstva, vrijednosno značajnije smanjena su sredstva za provedbu aktivnosti: OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. u iznosu od 83.914.150,00 kn, Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata u iznosu od 44.880.000,00 kn i Civilni invalidi iz Domovinskog rata u iznosu od 30.000.000,00 kn. Vrijednosno značajnije povećana su sredstva za provedbu aktivnosti Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 42.684.250,00 kn te aktivnosti OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 24.238.100,00 kn.

Izvorifinanciranja planiranih rashoda i izdataka su opći prihodi i primici državnog proračuna u iznosu od 967.945.386,00 kn, fondovi EU u iznosu od 180.492.876,00 kn, namjenski primici od zaduživanja u iznosu od 40.000.000,00 kn, ostali prihodi za posebne namjene u iznosu od 20.000.000,00 kn, prihodi od nefinancijske imovine u iznosu od 8.500.000,00 kn i prihodi od igara na sreću u iznosu od 4.220.731,00 kn,

Rashodi i izdaci u iznosu od 1.221.158.993,00 kn planirani su za provedbu pet programa: Socijalne pomoći i naknade sudionicima i žrtvama rata u iznosu od 714.740.000,00 kn ili 58,5 % ukupnih planiranih rashoda i izdataka, Skrb za hrvatske branitelje u iznosu od 402.093.435,00 kn ili 32,9 %, Stambeno zbrinjavanje HRVI i članova njihovih obitelji (dalje u tekstu: stambeno zbrinjavanje) u iznosu od 75.140.000,00 kn ili 6,2 %, Obilježavanje mjesta stradavanja u Domovinskom ratu u iznosu od 22.719.558,00 kn ili 1,9 % te Zatočeni i nestali u iznosu od 6.466.000,00 kn ili 0,5 % ukupno planiranih rashoda i izdataka.

Za provedbu navedenih pet programa planirano je 30 aktivnosti i četiri kapitalna projekta, od kojih su vrijednosno najznačajniji: Trajna prava (osobna invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 644.440.000,00 kn, OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 174.777.829,00 kn, Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 82.681.469,00 kn i Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata u iznosu od 73.840.000,00 kn.

Prema podacima državne riznice, u 2021. izvršeni su rashodi u iznosu od 1.181.204.691,00 kn, što je 39.954.302,00 kn ili 3,3 % manje od plana. Značajniji rashodi u iznosu od 949.317.211,00 kn ili 80,3 % izvršeni su za provođenje sljedećih programa: Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 643.060.204,00 kn, OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 159.132.662,00 kn, Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 82.506.158,00 kn i stambeno zbrinjavanje u iznosu od 64.618.187,00 kn.

Najznačajnije odstupanje izvršenih rashoda iz riznice u odnosu na financijski plan odnosi se na aktivnost OP Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. u iznosu od 15.645.167,00 kn ili 9,0 % manje od plana.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15) donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2022. i 2023. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2022. u iznosu od 1.090.474.295,00 kn te za 2023. u iznosu od 1.084.080.389,00 kn.

Financijski izvještaji

Ministarstvo vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 1.210.026.311,00 kn, što je 119.952.443,00 kn ili 11,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u kn

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	4.608.270,00	4.521.191,00	98,1
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	108.364.481,00	159.904.911,00	147,6
3.	Prihodi od imovine	11.449.662,00	11.963.709,00	104,5
4.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	24.000,00	13.440,00	56,0
5.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	912.659.949,00	957.277.546,00	104,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	9.240.931,00	32.858.539,00	355,6
7.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	43.726.575,00	43.486.975,00	99,5
	Ukupni prihodi i primici	1.090.073.868,00	1.210.026.311,00	111,0

Vrijednosno najznačajniji su prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza u iznosu od 957.277.546,00 kn koji čine 79,1 % ukupnih prihoda i primitaka. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su u većem iznosu za 44.617.597,00 kn ili 4,9 %.

Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza odnose se na prihode iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 922.550.134,00 kn i rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 34.727.412,00 kn. Značajniji prihodi za financiranje rashoda poslovanja namijenjeni su za financiranje sljedećih aktivnosti: Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 643.060.204,00 kn, Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 82.506.158,00 kn, Administracija i upravljanje u iznosu od 54.373.829,00 kn te Sudionici i žrtve II. svjetskog rata i poraća u iznosu od 41.160.766,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine odnose se na kapitalna ulaganja na stambenoj građevini u Dubrovniku (organizirana izgradnja 108 stambenih jedinica u okviru programa stambenog zbrinjavanja stradalnika iz Domovinskog rata, od čega je 65 stanova dodijeljeno stradalnicima iz Domovinskog rata s područja Grada Dubrovnika koji su podnijeli zahtjev za stambeno zbrinjavanje i 43 stana prodano Gradu Dubrovniku), rekonstrukciju, dogradnju i izgradnju veteranskih centara u Petrinji, Daruvaru, Sinju i Šibeniku, trošak izrade spomen-obilježja, ulaganje u računala i računalnu opremu, uredsku opremu, adaptaciju i uređenje područnih jedinica u Bjelovaru, Rijeci, Šibeniku i Zadru te rekonstrukciju i dogradnju Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru.

Prihodi od poreza odnosno naknada od priređivanja igara na sreću ostvareni su u iznosu od 4.521.191,00 kn, što je 87.079,00 kn ili 1,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni su i raspoređeni na temelju odredaba Zakona o igrama na sreću (Narodne novine 87/09, 35/13, 158/13, 41/14 i 143/14) te Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2021. (Narodne novine 148/20). Prihodima od igara na sreću financirani su programi i projekti koji se provode u okviru aktivnosti Udruge branitelja. Sredstva su namijenjena za provedbu javnih poziva za financiranje/sufinanciranje aktivnosti udruga iz Domovinskog rata. Prema Zahtjevu za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodnih godina prenesena su neutrošena sredstva od igara na sreću u iznosu od 2.431.388,00 kn, tijekom 2021. uplaćena su sredstva u iznosu od 4.521.191,00 kn, a utrošena su u iznosu od 4.562.000,00 kn te su u 2022. prenesena neutrošena namjenska sredstva ostvarena od igara na sreću u iznosu od 2.390.579,00 kn.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 159.904.911,00 kn, što je 51.540.430,00 kn ili 47,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 134.230.248,00 kn i tekuće pomoći u iznosu od 25.674.663,00 kn. Značajnije su ostvarene za provođenje dva projekta koji se odnose na rekonstrukciju, dogradnju i izgradnju veteranskih centara u Šibeniku, Daruvaru, Sinju i Petrinji te uspostavu Integriranog informacijskog sustava.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 11.963.709,00 kn, što je 514.047,00 kn ili 4,5 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na naplaćene redovne i zatezne kamate u programu stambenog zbrinjavanja.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 32.858.539,00 kn, što je 23.617.608,00 kn ili 255,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prodaju stanova u organiziranoj izgradnji i prodaju stanova na otplatu u okviru aktivnosti Stambeno zbrinjavanje invalida iz Domovinskog rata. Najznačajnije povećanje prihoda u iznosu od 10.000.000,00 kn odnosi se na uplatu Grada Dubrovnika za stambenu građevinu u Mokošici koji su ostvareni na temelju Sporazuma o međusobnim pravima i obvezama i Ugovora o kupoprodaji između Ministarstva i Grada Dubrovnika.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 43.486.975,00 kn. Vrijednosno značajniji u iznosu od 43.459.489,00 kn odnose se na povrat glavnice odobrenih stambenih kredita u okviru programa stambenog zbrinjavanja u iznosu od 43.078.360,00 kn i povrat naknade poslovne banke za troškove obrade kredita u iznosu od 381.129,00 kn (1,0 % iznosa sredstava uplaćenih na ime povrata kredita). Temeljem Ugovora o poslovnoj suradnji, evidenciju obrade ugovaranja i naplate kredita vodi poslovna banka koja naplaćena sredstva doznačuje u državni proračun i namijenjena su za daljnje provođenje programa. S glavnicom i kamatama raspolaže Ministarstvo do završetka programa stambenog zbrinjavanja. U 2021. stambeni kredit u cijelosti je otplatilo 106 korisnika, od kojih je 86 korisnika ostvarilo popust od 10,0 % za prijevremenu otplatu stambenog kredita, a 20 korisnika je platilo jednokratno te je ostvarilo popust od 15,0 %, što je propisano člankom 13. Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata. Prema Zahtjevu za prijenos neutrošenih prihoda iz prethodnih godina prenesena su neutrošena sredstva u iznosu od 9.923.214,00 kn, tijekom 2021. uplaćena su sredstva u iznosu od 43.486.975,00 kn, a utrošeno 30.023.743,00 kn te su u 2022. prenesena neutrošena sredstva u iznosu od 23.386.446,00 kn za daljnje provođenje programa stambenog zbrinjavanja.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.181.215.006,00 kn, što je 56.662.794,00 kn ili 5,0 % više u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	37.153.227,00	39.120.639,00	105,3
2.	Materijalni rashodi	41.780.039,00	41.214.093,00	98,6
3.	Financijski rashodi	1.145.441,00	1.237.128,00	108,0
4.	Subvencije	17.351.075,00	19.264.148,00	111,0
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	5.049.161,00	6.775.026,00	134,2
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	802.376.185,00	832.614.855,00	103,8
7.	Ostali rashodi	56.151.368,00	34.000.440,00	60,6
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	140.330.464,00	183.503.178,00	130,8
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	23.215.252,00	23.485.499,00	101,2
	Ukupni rashodi i izdaci	1.124.552.212,00	1.181.215.006,00	105,0
	Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)	1.090.073.868,00	1.210.026.311,00	111,0
	Višak prihoda i primitaka	0,00	28.811.305,00	-
	Manjak prihoda i primitaka	34.478.344,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu od 832.614.855,00 kn ili 70,5 % ukupnih rashoda i izdataka te na rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 183.503.178,00 kn ili 15,5 % ukupnih rashoda i izdataka.

U odnosu na prethodnu godinu rashodi za nabavu nefinancijske imovine veći su za 43.172.714,00 kn ili 30,8 % zbog dovršetka izgradnje Veteranskog centra u Šibeniku, a naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade veće su za 30.238.670,00 kn ili 3,8 % zbog isplaćenih jednokratnih novčanih naknada uslijed potresa.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 39.120.639,00 kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 32.936.840,00 kn (od čega se na plaće za redovan rad odnosi 30.799.230,00 kn i na plaće za prekovremeni rad 2.137.610,00 kn), doprinose na plaće u iznosu od 5.140.280,00 kn i ostale rashode za zaposlene u iznosu od 1.043.519,00 kn (naknada za godišnji odmor, darovi, darovi za djecu, naknade za bolovanja duža od 90 dana, otpremnine, naknade za bolest, invalidnost i smrtni slučaj te ostalo). U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene veći su za 1.967.412,00 kn ili 5,3 % zbog povećanja osnovice za obračun plaće.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 41.214.093,00 kn, što je 565.946,00 kn ili 1,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji materijalni rashodi u iznosu od 36.602.323,00 kn odnose se na rashode za usluge u iznosu od 33.154.677,00 kn i na rashode za materijal i energiju u iznosu od 3.447.646,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za intelektualne usluge u iznosu od 14.173.749,00 kn, zdravstvene usluge u iznosu od 6.076.654,00 kn, ostale usluge u iznosu od 4.675.161,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 3.530.004,00 kn.

Rashodi za intelektualne usluge odnose se na ugovore o djelu u iznosu od 6.915.024,00 kn, usluge vještačenja u iznosu od 2.208.175,00 kn, usluge agencije i studentskog servisa u iznosu od 1.245.270,00 kn, autorske honorare u iznosu od 873.111,00 kn, usluge odvjetnika u iznosu od 225.000,00 kn i druge intelektualne usluge u iznosu od 2.707.169,00 kn. Značajniji rashodi na temelju ugovora o djelu odnose se na rashode za administrativne poslove, traženje zatočenih i nestalih, informatičke poslove, pomoćno-tehničke poslove u iznosu od 3.845.410,00 kn i poslove ostvarenja Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći u iznosu od 2.938.404,00 kn.

Rashodi za zdravstvene usluge ostvareni su u iznosu od 6.076.654,00 kn, što je 668.631,00 kn ili 12,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na rashode za provođenje Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata u iznosu od 4.083.664,00 kn te rashode za nabavu reagensa i pribora koji se koriste u procesu identifikacije posmrtnih ostataka u iznosu od 1.382.432,00 kn.

Rashodi za ostale usluge ostvareni su u iznosu od 4.675.161,00 kn i značajniji se odnose na rashode za usluge čuvanja imovine i osoba u iznosu od 1.666.804,00 kn, rashode za poslove u okviru aktivnosti Ekshumacije, identifikacije i sahrane žrtava u iznosu od 1.004.866,00 kn te na obilježavanje obljetnica ratnih događanja i stradavanja u Domovinskom ratu u iznosu od 749.916,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 2.798.885,00 kn ili 79,3 % ukupnih rashoda za usluge tekućeg i investicijskih održavanja odnose se na održavanje, čuvanje i zaštitu Memorijalnog groblja u Vukovaru.

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 1.237.128,00 kn. Vrijednosno značajniji financijski rashodi odnose se na usluge banaka vezano za praćenje povrata stambenih kredita u iznosu od 562.172,00 kn, naknade za novčana primanja i usluge platnog prometa u iznosu od 518.551,00 kn te usluge banaka za odobravanje stambenih kredita (u visini od 1,5 %) u iznosu od 143.675,00 kn.

Vrijednosno najznačajnije subvencije odnose se na subvencije iz EU sredstava u iznosu od 13.259.547,00 kn ili 68,8 % ukupnih subvencija. Dodijeljene subvencije odnose se na projekt Samozapošljavanja hrvatskih branitelja, djece smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja, djece dragovoljaca iz Domovinskog rata i djece hrvatskih ratnih vojnih invalida iz Domovinskog rata.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 6.775.026,00 kn, što je 1.725.865,00 kn ili 34,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Najznačajniji rashodi odnose se na kapitalne pomoći općinskim, gradskim i županijskim proračunima u iznosu od 5.845.000,00 kn za sufinanciranje spomen-obilježja Barutana 1991., Minsko polje i Memorijalnog centra Josip Jović.

Rashodi za naknade građanima i kućanstvima ostvareni su u iznosu od 832.614.855,00 kn i čine 70,5 % ukupnih ostvarenih rashoda i izdataka. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su 30.238.670,00 kn ili 3,8 % više zbog isplaćenih jednokratnih novčanih naknada zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih potreba uslijed potresa koji je pogodio Sisačko-moslavačku, Zagrebačku i Karlovačku županiju. Značajnija sredstva u iznosu od 763.586.375,00 kn ili 91,7 % ostvarena su za novčana primanja za Trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) u iznosu od 641.255.485,00 kn i za aktivnost Sudionici i žrtve II. svjetskog rata i poraća u iznosu od 40.846.252,00 kn u okviru programa Socijalne pomoći i naknade sudionicima i žrtvama rata te za Jednokratna prava iz zakona i ostale naknade hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata u iznosu od 81.484.638,00 kn u okviru programa Skrb za hrvatske branitelje. Uvjeti i postupak za ostvarenje novčanih primanja na osnovi oštećenja organizma, gubitka, zatočenja ili nestanka hrvatskog branitelja te materijalnih i drugih potreba propisani su odredbama Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (Narodne novine 121/17, 98/19 i 84/21) i Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (Narodne novine 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 2/94, 76/94, 108/95, 108/96, 82/01, 103/03, 148/13 i 98/19) te provedbenih propisa. Način obračuna i isplate navedenih novčanih naknada propisani su Pravilnikom o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova (Narodne novine 16/18), a način vođenja evidencije o obavljenim isplatama, dostavi izvješća o utrošenim sredstvima te kontroli namjenskog trošenja Pravilnikom o vođenju evidencija, kontroli obračuna i isplata ostvarenih prava te uvjeta za ostvarivanje prava (Narodne novine 21/18).

Prema podacima Ministarstva, na 31. prosinca 2021. bilo je ukupno 514 997 hrvatskih branitelja, od kojih su 425 652 živi hrvatski branitelji (uključujući 57 344 hrvatska ratna vojna invalida). Od 1. siječnja 2021. do vremena obavljanja revizije (veljača 2022.) status hrvatskog branitelja i hrvatskog ratnog vojnog invalida reguliralo je 3 905 osoba. U istom razdoblju pravo na novčana primanja te druga prava prema Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji ostvarilo je 4 609 novih korisnika (pravo na osobnu invalidninu 2 434 osobe, naknadu za nezaposlene 1 381 osoba, posebni doplatak 679 osoba i ostala prava 115 osoba).

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 34.000.440,00 kn, a najznačajniji odnose se na tekuće donacije u novcu u iznosu od 31.993.271,00 kn za financiranje projekata braniteljskih udruga koje su dodijeljene na temelju odluka o raspodjeli sredstava i javnih poziva koji su objavljeni na mrežnim stranicama Ministarstva.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine ostvareni su u iznosu od 174.610.352,00 kn, što je 36.466.452,00 kn ili 26,4 % više u odnosu na prethodnu godinu te 24.868.134,00 kn ili 12,9 % manje od plana. Najznačajniji rashodi u iznosu od 157.917.938,00 kn ili 90,4 % ukupnih rashoda odnosi se na projekt Uspostava veteranskih centara u Republici Hrvatskoj koji se financira iz Europskog fonda za regionalni razvoj u financijskom razdoblju 2014. – 2020. i Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. Projekt se provodi na temelju Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekte koji se financiraju iz fondova u financijskom razdoblju 2014. – 2020. iz prosinca 2019. i Dodatka Ugovora iz svibnja 2021., koji su potpisali Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije (Upravljačko tijelo, Posredničko tijelo razine 1), Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (Posredničko tijelo razine 2) i Ministarstvo (korisnik bespovratnih sredstava). Ugovor je potpisan za razdoblje provedbe projekta od siječnja 2018. do siječnja 2023., a razdoblje prihvatljivosti izdataka projekta odnosi se na razdoblje od siječnja 2014. do prosinca 2023. Cilj projekta je unaprjeđenje infrastrukture za pružanje psihosocijalne podrške veteranima i civilnim žrtvama Domovinskog rata u cilju povećanja socijalne uključenosti i smanjenja siromaštva.

Ukupna bespovratna sredstva u iznosu od 339.199.529,00 kn planirana su za četiri veteranska centra (Daruvar, Sinj, Petrinja i Šibenik) za provođenje pet aktivnosti i neizravne troškove projekta. Ugovorene aktivnosti projekta su izgradnja, nadzor nad izgradnjom i opremanje objekata u iznosu od 328.433.668,00 kn, priprema projektne dokumentacije u iznosu od 6.706.335,00 kn, upravljanje projektom (trošak zaposlenika) u iznosu od 3.511.934,00 kn, promidžba i vidljivost projekta u iznosu od 363.842,00 kn te neovisna financijska revizija projekta u iznosu od 183.750,00 kn. U razdoblju izgradnje centra Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije obavila je provjeru aktivnosti na licu mjesta u Šibeniku tijekom ožujka i svibnja 2021. te su u rokovima dostavljena očitovanja. Izvođenje građevinskih radova na Veteranskom centru Šibenik završeno je u rujnu 2021. te su s izvođačem radova potpisani primopredajni zapisnici i izdana je uporabna dozvola. Troškovi rekonstrukcije i dogradnje ugovoreni su u iznosu od 61.750.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, a ostvareni su u iznosu od 61.552.587,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost odnosno 76.940.734,00 kn s porezom na dodanu vrijednost ili 99,68 % ugovorene vrijednosti. Troškovi opremanja ugovoreni su u iznosu od 6.276.283,00 kn, a do trenutka obavljanja revizije ostvareni su u iznosu od 5.820.657,00 kn ili 92,7 %. Radovi na izgradnji i opremanju veteranskih centara u Sinju, Daruvaru i Petrinji započeli su u lipnju i srpnju 2020. te je predviđeno da će izgradnja i opremanje navedenih centara biti završeno do konca 2022.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu od 23.485.499,00 kn u cijelosti su ostvareni za program stambenog zbrinjavanja. U odnosu na prethodnu godinu ostvareni su 270.247,00 kn ili 1,2 % više. Odnose se na dugoročne kredite dane za obnovu stambenih prostora u iznosu od 12.489.803,00 kn i kupnju stanova u organiziranoj izgradnji u iznosu od 10.995.696,00 kn. Sredstva su odobrena iz povratnog dijela glavnice ostvarenog u tekućoj godini i neutrošenih namjenskih primitaka od zaduživanja prenesenih iz prethodne godine. Stambeno zbrinjavanje provodi se na temelju odredaba članaka 83. do 100. i 209. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i na temelju Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata (Narodne novine 57/18 i 147/20).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 1.077.041.564,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	502.501.765,00	581.325.461,00	115,7
1.1.	Građevinski objekti	320.208.817,00	416.662.865,00	130,1
1.2.	Postrojenja i oprema	3.882.227,00	10.136.919,00	261,1
1.3.	Prijevozna sredstva	2.385.378,00	1.794.109,00	75,2
1.4.	Nefinancijska imovina u pripremi	175.290.648,00	151.874.288,00	86,6
1.5.	Druga nefinancijska imovina	734.695,00	857.280,00	116,7
2.	Financijska imovina	483.740.545,00	495.716.103,00	102,5
2.1.	Novčana sredstva	17.597,00	4.282,00	24,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	8.675.689,00	7.868.288,00	90,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	434.670.721,00	416.852.305,00	95,9
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	35.908.677,00	66.450.425,00	185,1
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.570.010,00	1.548.647,00	98,6
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	2.897.851,00	2.992.156,00	103,3
Ukupno imovina		986.242.310,00	1.077.041.564,00	109,2
3.	Obveze	4.267.045,00	4.987.743,00	116,9
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	4.267.045,00	4.987.743,00	116,9
4.	Vlastiti izvori	981.975.265,00	1.072.053.821,00	109,2
Ukupno obveze i vlastiti izvori		986.242.310,00	1.077.041.564,00	109,2
Izvanbilančni zapisi		936.031.910,00	1.017.665.049,00	108,7

U odnosu na stanje iskazano početkom godine, vrijednost imovine veća je za 90.799.254,00 kn ili 9,2 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na povećanje vrijednosti građevinskih objekata za 96.454.048,00 kn ili 30,1 % te potraživanja za prihode poslovanja za 30.541.748,00 kn ili 85,1 %.

Vrijednost građevinskih objekata u iznosu od 416.662.865,00 kn odnosi se na 789 stanova knjigovodstvene vrijednosti od 246.486.863,00 kn (stanovi dani u najam u okviru programa stambenog zbrinjavanja, stanovi čiji korisnici imaju zaključene ugovore o stambenom kreditu za kupnju stana s poslovnom bankom, a u postupku su zaključivanja ugovora s pridržanim pravom vlasništva s Ministarstvom), poslovni objekt u Zagrebu, hotel Mursa u Osijeku, Veteranski centar u Šibeniku te spomenici i mjesta obilježja masovnih grobnica.

Povećanje u iznosu od 96.454.048,00 kn ili 30,1 % u odnosu na početak godine najvećim dijelom odnosi se na dovršetak izgradnje Veteranskog centra u Šibeniku te su ulaganja u iznosu od 77.589.328,00 kn knjigovodstveno prenesena s imovine u pripremi na imovinu u uporabu. Vrijednosno značajnija imovina u pripremi, koja je iskazana u iznosu od 151.874.288,00 kn, odnosi se na izgradnju veteranskih centara u Sinju, Daruvaru i Petrinji te rekonstrukciju i dogradnju Memorijalnog groblja žrtava iz Domovinskog rata u Vukovaru.

Postrojenja i oprema u iznosu od 10.136.919,00 kn veći su za 6.254.692,00 kn ili 161,1 % u odnosu na početak godine i odnose se na nabavu opreme za opremanje Veteranskog centra u Šibeniku te nabavu laptopa za projekt Uspostava veteranskih centara u iznosu od 6.535.652,00 kn.

Koncem 2021. ukupna potraživanja iznose 492.719.665,00 kn i veća su za 11.894.568,00 kn ili 2,5 % u odnosu na 2020. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 416.852.305,00 kn, za prihode poslovanja u iznosu od 66.450.425,00 kn, za depozite, jamčevne pologe i od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 7.868.288,00 kn i od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.548.647,00 kn (vrijednosno značajnija potraživanja odnose se na jednokratnu otplatu kuća i stanova u okviru programa stambenog zbrinjavanja).

Potraživanja za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo iskazana su u iznosu od 9.479.703,00 kn te umanjena za ispravak vrijednosti u iznosu od 1.611.415,00 kn iznose 7.868.288,00 kn. U okviru navedenih potraživanja, vrijednosno značajnija su potraživanja za isplaćene naknade za koje su prestali postojati Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji propisani uvjeti za isplatu (dalje u tekstu: nepripadajuća novčana primanja) u iznosu od 5.146.328,00 kn, za naknade bolovanja koje se refundiraju od HZZO-a u iznosu od 1.255.134,00 kn te za neopravdana sredstva poticaja i potpora dodijeljena za ostvarenje raznih programa (primjerice, samozapošljavanje, promicanje vrijednosti Domovinskog rata) i kamate u iznosu od 487.388,00 kn.

Koncem 2021. potraživanja za nepripadajuća novčana primanja za 782 korisnika iznose 5.146.328,00 kn i u cijelosti su dospjela. Vrijednosno značajnija potraživanja su za obiteljske invalidnine u iznosu od 1.792.232,00 kn, opskrbnine u iznosu od 1.198.174,00 kn te naknade za nezaposlene u iznosu od 1.150.869,00 kn. U odnosu na 2020., potraživanja su manja za 137.758,00 kn. Do konca 2021. utužena su potraživanja od 410 korisnika u iznosu od 4.180.423,00 kn ili 81,2 % ukupnih potraživanja. Nadležnost za nadzor uvjeta za ostvarivanje prava na temelju kojih se isplaćuju naknade i postupci za uskrate isplata po prestanku prava te suradnja s drugim nadležnim tijelima u provođenju nadzora podijeljena je između Ministarstva i nadležnih upravnih tijela županije, odnosno Grada Zagreba. Isplaćena nepripadajuća novčana primanja posljedica su retroaktivno izdanih rješenja o pravu na mirovinu te promjena uvjeta za korištenje određenih prava o kojima korisnik nije pravodobno izvijestio prvostupanjsko tijelo (primjerice, smrt, prestanak školovanja, promjena imovinskog stanja). Na sporu naplatu potraživanja utječu okolnosti u kojima se zbog socijalno-ekonomskog stanja korisnika otplata utvrđuje do 24 obroka, propusti prvostupanjskih tijela (nepravodobno provedene radnje za utvrđivanje potraživanja, pokretanje postupaka prisilne naplate i dostava dokumentacije nadležnom državnom odvjetništvu), trajanje sudskih sporova te zakonska ograničenja u provedbi ovrhe (rokovi naplate zbog visokog učešća pojedinačnih zaduženja u odnosu na mirovinska primanja korisnika).

U svrhu smanjenja isplate nepripadajućih novčanih primanja, sredinom 2021. završen je postupak cjelovitog povezivanja baza podataka s drugim nadležnim tijelima (Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo obrane Republike Hrvatske, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Porezna uprava) u cilju raspolaganja ažuriranim podacima o hrvatskim braniteljima te članovima njihovih obitelji na jednom mjestu (u jednoj bazi podataka).

Neopravdana sredstva poticaja i potpora dodijeljena za ostvarenje raznih programa i kamate ostvarena su u iznosu od 2.088.566,00 kn (potpora i zakonske kamate) te umanjena za ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 1.601.178,00 kn i iznose 487.388,00 kn. Odnose se na potraživanja od 70 korisnika koja su starija od jedne godine (iz 2004. pa nadalje, u pojedinačnom iznosu od 85,00 kn do 150.000,00 kn). Po provedenim javnim pozivima, za dodijeljena sredstva zaključeni su ugovori kojima su se korisnici obvezali dostaviti izvješća o korištenju poticaja, odnosno potpora s pripadajućim dokazima najkasnije u roku od godine dana. Do konca 2021. Ministarstvo je poduzelo mjere naplate (upućen dopis za povrat sredstava, mjenica dana na naplatu, sudski spor u tijeku, ovrha nakon presude suda i zadužnica dana na naplatu) za sve korisnike. Tijekom tekuće godine 45 korisnika od kojih je zatražen povrat u ukupnom iznosu od 198.902,00 kn vratilo je 170.369,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove (dugoročne kredite) u iznosu od 416.852.305,00 kn odnose se na glavnice odobrenih kredita za provođenje programa stambenog zbrinjavanja, od čega korisnici otplaćuju kredite u iznosu od 415.145.554,00 kn, a potraživanja u iznosu od 1.706.751,00 kn naplaćuju se ovrhama zbog raskida ugovora sa šest korisnika. Početkom 2021. potraživanja za dane zajmove iznosila su 434.670.721,00 kn (5 199 korisnika). Tijekom godine glavnica odobrenih kredita iz prethodnih godina povećana je za povratni dio kredita (iznos kredita koji korisnik mora vratiti nakon umanjena za iznos postotka oštećenja organizma) u 2021. i usklađena sa srednjim tečajem banke u iznosu od 26.669.792,00 kn, otplaćeno je 44.488.208,00 kn te stanje kredita za 4 981 korisnika koncem 2021. iznosi 416.852.305,00 kn.

Tijekom 2021. isplaćeni su krediti za 170 korisnika u iznosu od 35.230.115,00 kn uz kamatu od 2,0 % do 4,0 %, rok otplate od 15 do 35 godina i uz popuste od 20,0 % do 100,0 % zavisno od stupnja oštećenja organizma, odnosno statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja. Korisnici kredite vraćaju umanjene za iznose popusta, odnosno za odobrene popuste umanjuje se glavnica odobrenih kredita. Iznosi popusta su rashod državnog proračuna, a financiraju se iz povrata (primitaka) sredstava u okviru programa stambenog zbrinjavanja. Na ukupan iznos odobrenih kredita za stambeno zbrinjavanje u 2021. odobreni su i obračunani popusti u iznosu od 11.744.617,00 kn.

Pomoćne evidencije o potraživanjima, odnosno naplatu u korist državnog proračuna obavlja poslovna banka. Prema podacima poslovne banke, koncem 2021. nedospjela glavnica stambenih kredita iznosi 387.299.275,00 kn, a dospjela potraživanja (bez potraživanja po raskinutim ugovorima u iznosu od 1.706.751,00 kn) iznose 44.755.965,00 kn, od čega se na glavicu odnosi 24.601.540,00 kn, redovne kamate 11.803.878,00 kn, zatezne kamate 8.336.876,00 kn te bankarske naknade i troškove 13.671,00 kn. U 2021. s tri korisnika raskinuti su ugovori u iznosu od 42.018,00 EUR. Navedeni ugovori upućeni su Općinskom državnom odvjetništvu, a prisilna naplate još nije provedena.

U 2021. Ministarstvo je kontrolu naplate odobrenih kredita provodilo na temelju popisa dužnika koji nisu platili tri i više mjesečnih obroka, a koje je poslovna banka dostavljala tromjesečno.

Početak 2021. je 1 061 korisnik kredita imao dospjeli dug u iznosu od 6.463.313,00 EUR, a koncem godine 874 korisnika kredita imaju dospjeli dug u iznosu od 5.908.028,00 EUR, što je 555.285,00 EUR manje u odnosu na početak godine. Kontrolu provedbe programa stambenog zbrinjavanja (naplatu odobrenih kredita te kontrolu trošenja odobrenih kredita i financijskih potpora za ugovorene namjene) u 2021. provodili su Služba za praćenje namjenskog korištenja ostvarenih prava na temelju dokumentacije korisnika, Stručna komisija izvidima na terenu, a rezultate i odluke kontrole prati i donosi Stambena komisija. Poslovna banka slala je opomene dužnicima, a za dužnike koji ne postupe po opomeni slala je administrativne zabrane primanja. U 2021. zbog duga po stambenim kreditima poslana su 3 393 opomene (opomene uključuju obavijest o dugu korisniku kredita, opomenu korisniku kredita, jamcima i sudužnici te uključuje i obustave na primanjima – administrativne zabrane). Obustave na primanjima dospjelog duga u iznosu od 370.304,00 EUR poslana su za 123 korisnika stambenog kredita.

Koncem 2021. potraživanja za prihode poslovanja iskazana su u iznosu od 70.874.911,00 kn, umanjena su za ispravak vrijednosti u iznosu od 4.424.486,00 kn te iznose 66.450.425,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode iz proračuna za neutrošena sredstva do konca 2021. u iznosu od 66.449.486,00 kn i na prihode od imovine (najam stanova) u iznosu od 939,00 kn.

Potraživanja za prihode iz proračuna za neutrošena sredstva do konca 2021. koja se prenose u 2022. iskazana su u iznosu od 66.449.486,00 kn. Na potraživanja za neutrošene namjenske primitke od zaduživanja (povrati glavnice kredita i kamata namijenjeni daljnjem provođenju programa stambenog zbrinjavanja) odnosi se 41.408.978,00 kn, prihode od nefinancijske imovine za prodane stanova na obročnu otplatu 21.641.760,00 kn, sredstva od igara na sreću 2.390.579,00 kn, jamčevne pologe 720.905,00 kn, donacije 150.407,00 kn te vlastite prihode 136.857,00 kn. Namjena trošenja navedenih sredstava utvrđena je zakonima i posebnim propisima.

Potraživanja za prihode od imovine (najam stanova) iskazana su u iznosu od 4.425.753,00 kn te umanjena za ispravak vrijednosti od 4.424.814,00 kn iznose 939,00 kn. Koncem 2021. u najmu je bilo 518 stanova. Prihodi od najma stanova nisu prihodi Ministarstva, nego prihodi državnog proračuna te su evidentirani kao obračunani prihodi od imovine u iznosu od 2.257.067,00 kn. Tijekom 2021. Ministarstvo je otpisalo dug najma i otkupa za 41 osobu u iznosu od 291.008,00 kn, u skladu s odredbama članka 9. Zakona o otpisu duga fizičkim osobama (Narodne novine 62/18). Također, dužnicima je upućeno 86 opomena pred ovrhu za naplatu potraživanja u iznosu od 761.206,00 kn, a kod nadležnog državnog odvjetništva pokrenuti su postupci ovrhe za potraživanja od 68 dužnika u ukupnom iznosu od 974.894,00 kn.

Koncem 2021. dospjela su potraživanja u iznosu od 38.605.032,00 kn ili 7,8 % ukupnih potraživanja. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za dane zajmove (dugoročne kredite) u iznosu od 26.308.290,00 kn za koje naplatu provodi poslovna banka, isplaćene naknade za koje su prestali postojati Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji propisani uvjeti za isplatu u iznosu od 5.146.328,00 kn, otkup i najam stanova u iznosu od 4.082.953,00 kn te neopravdana sredstva poticaja i potpora dodijeljena za ostvarenje raznih programa u iznosu od 2.055.394,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu od 2.992.156,00 kn odnose se na plaće zaposlenika za prosinac 2021.

Obveze iskazane koncem 2021. u iznosu od 4.987.743,00 kn nisu dospjele. U odnosu na prethodnu godinu veće su za 720.698,00 kn ili 16,9 %, zbog većih obveza povrata za bolovanja i za uplaćene jamčevine. Odnose se na obveze za zaposlene u iznosu od 2.992.156,00 kn (plaća za prosinac 2021. isplaćena u siječnju 2022.) i na druge tekuće obveze u iznosu od 1.995.587,00 kn. Druge tekuće obveze najvećim dijelom odnose se na obvezu povrata u državni proračun za bolovanja preko 42 dana u iznosu od 1.255.134,00 kn i uplaćene jamčevine izvoditelja radova za ozbiljnost ponude u iznosu od 720.905,00 kn.

Vlastiti izvori na koncu 2021. iskazani su u iznosu od 1.072.053.821,00 kn, što je 90.078.556,00 kn ili 9,2 % više u odnosu na početak godine, kada su iznosili 981.975.265,00 kn.

Izvanbilančni zapisi su koncem 2021. iskazani u iznosu od 1.017.665.049,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na vrijednost prodanih stanova sa zadržanim pravom vlasništva nabavne vrijednosti od 834.608.718,00 kn, instrumente osiguranja plaćanja u iznosu od 134.277.634,00 kn, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku u kojima je Ministarstvo tuženik u iznosu od 30.503.794,00 kn te potraživanja od Ministarstva obrane Federacije Bosne i Hercegovine za nadoknadu troškova rehabilitacije pripadnika Hrvatskog vijeća obrane od 1998. do 2001. u iznosu od 18.274.864,00 kn. U odnosu na stanje početkom 2021., izvanbilančni zapisi su koncem 2021. veći za 81.633.139,00 kn ili 8,7 % zbog evidentiranja stanova sa zadržanim pravom vlasništva.

Javna nabava

Planom nabave za 2021., koji je Ministarstvo donijelo u prosincu 2020., planirana je nabava roba, usluga i radova procijenjene vrijednosti od 88.104.944,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Tijekom 2021. doneseno je sedam izmjena i dopuna Plana nabave. Prema posljednjim izmjenama i dopunama Plana nabave iz prosinca 2021., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 62.214.499,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora objavljeni su na mrežnim stranicama Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske (EOJN RH) te je poveznica za navedene mrežne stranice objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva, u skladu s odredbama članka 28. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) i s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20).

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2021. zaključeno je 18 ugovora, 14 dodataka ugovora i sedam okvirnih sporazuma o javnoj nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti od 43.751.478,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je 17 ugovora i 13 dodataka ugovora o nabavi roba, usluga i radova u vrijednosti od 31.096.464,00 kn te sedam okvirnih sporazuma o nabavi usluga i radova u vrijednosti od 11.317.568,00 kn. Na temelju pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave zaključen je jedan ugovor o nabavi roba i jedan dodatak ugovora za nabavu usluga u vrijednosti od 1.337.446,00 kn. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Ministarstvo je zaključilo 41 ugovor o nabavi roba i usluga u ukupnom iznosu od 5.358.445,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn, odnosno radova do 500.000,00 kn iznosila je ukupno 11.872.786,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu usluga odnosi 4.973.966,00 kn, nabavu roba 3.923.794,00 kn te na nabavu radova 2.975.026,00 kn.

Vrijednost nabave prema zaključenim ugovorima i okvirnim sporazumima o nabavi roba, usluga i radova značajno se razlikuje od procijenjene vrijednosti nabave planirane Planom nabave za 2021. Razlika se najvećim dijelom odnosi na predmete nabave opremanja veteranskih centara u Daruvaru i Petrinji procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 15.323.660,00 kn i nabave informatičke opreme i podatkovnog središta za digitalizaciju arhivskog gradiva iz Domovinskog rata procijenjene vrijednosti nabave u iznosu od 9.254.800,00 kn, koji su provedeni u 2022. Na ostvarenje planiranih postupaka javne nabave značajno je utjecalo smanjenje proračuna Ministarstva za 2021.

Ministarstvo je u lipnju 2018. donijelo Uputu o postupcima jednostavne nabave te u ožujku 2021. novu Uputu o postupcima jednostavne nabave. Navedenom Uputom iz ožujka 2021. uređuju se pravila, uvjeti i postupci provođenja nabave roba, usluga, projektnih natječaja i radova procijenjene vrijednosti nabave do 200.000,00 kn, odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti nabave do 500.000,00 kn, uzimajući u obzir načela javne nabave, načela o sprječavanju sukoba interesa te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Na temelju Odluke o početku postupka nabave imenuje se Povjerenstvo od najmanje tri člana koje priprema i provodi postupke jednostavne nabave. Najmanje jedan član Povjerenstva mora posjedovati važeći certifikat u području javne nabave. Kriterij za odabir u pravilu je najniža cijena u postupku nabave robe, usluge i provedbe projektnih natječaja procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 100.000,00 kn i radova do 200.000,00 kn, a kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda u postupcima procijenjene vrijednosti od 100.000,00 kn do 200.000,00 kn za robe, usluge i projektne natječaje te od 200.000,00 kn do 500.000,00 kn za radove. Uputom je propisano da naručitelj izravnim ugovaranjem bez provođenja postupka jednostavne nabave, temeljem narudžbenice ili ugovora, može provesti jednostavnu nabavu u slučajevima koji su Zakonom o javnoj nabavi određeni kao izuzeće od njegove primjene te kada je procijenjena vrijednost manja od 20.000,00 kn. Uputom iz ožujka 2021. propisano je da u postupcima jednostavne nabave financiranim iz fondova Europske unije svi članovi Povjerenstva za nabavu i druge osobe uključene u postupak potpišu izjave o nepostojanju sukoba interesa. Novom Uputom pojednostavila se procedura oko provođenja jednostavne nabave primjenjujući novi modul putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Radi lakše prilagodbe uputom je gospodarskim subjektima ostavljena mogućnost da tijekom prijelaznog razdoblja (do 31. prosinca 2021.) ponude još uvijek mogu dostavljati i elektroničkom poštom.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 1. veljače do 7. rujna 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 31/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave
2. Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva hrvatskih branitelja
3. Zakon o proračunu
4. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
5. Zakon o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji
6. Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata
7. Zakon o pravima žrtava seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije na Republiku Hrvatsku u Domovinskom ratu (Narodne novine 64/15 i 98/19)
8. Zakon o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata (Narodne novine 84/21)
9. Pravilnik o minimalnim tehničkim uvjetima za početak rada veteranskih centara (Narodne novine 119/18)
10. Pravilnik o načinu isplate novčanih primanja i drugih troškova
11. Pravilnik o vođenju evidencija, kontroli obračuna i isplata ostvarenih prava te uvjeta za ostvarivanje prava
12. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021. godinu (Narodne novine 135/20, 69/21 i 122/21)
13. Zakon o igrama na sreću

14. Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću za 2021.
15. Uredba o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata
16. Zakon o državnim službenicima (Narodne novine 92/05, 140/05, 142/06, 77/07, 107/07, 27/08, 34/11, 49/11, 150/11, 34/12, 49/12, 37/13, 38/13, 1/15, 138/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/17, 70/19 i 98/19)
17. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u državnoj službi (Narodne novine 37/01, 38/01 – ispravak, 71/01, 89/01, 112/01, 7/02 – ispravak, 17/03, 197/03, 21/04, 25/04 – ispravak, 66/05, 131/05, 11/07, 47/07, 109/07, 58/08, 32/09, 140/09, 21/10, 38/10, 77/10, 113/10, 22/11, 142/11, 31/12, 49/12, 60/12, 78/12, 82/12, 100/12, 124/12, 140/12, 16/13, 25/13, 52/13, 96/13, 126/13, 2/14, 94/14, 140/14, 151/14, 76/15, 100/15, 71/18, 73/19 i 63/21)
18. Zakon o otpisu duga fizičkim osobama
19. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
20. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
21. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
22. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
23. Zakon o pravu na pristup informacijama
24. Zakon o javnoj nabavi
25. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
26. Uputa o postupcima jednostavne nabave (lipanj 2018.)
27. Uputa o postupcima jednostavne nabave (ožujak 2021.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa, unutarnji akti, odluke te druga dokumentacija i informacije o poslovanju Ministarstva. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Ministarstva, Provedbeni program Ministarstva 2021. – 2024. i Godišnje izvješće o provedbi provedbenog programa za 2021. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, ulaznim računima, evidentiranjem prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Ministarstva i pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2021. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode za naknade na temelju ugovora od djelu.

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Ministarstvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo.

– Poslovne knjige

Ukupna potraživanja koncem 2021. iskazana su u iznosu od 492.719.665,00 kn. Odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu od 416.852.305,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 66.450.425,00 kn, za depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 7.868.288,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.548.647,00 kn.

Dospjela potraživanja iskazana koncem 2021. u iznosu od 38.605.032,00 kn čine 7,8 % ukupnih potraživanja. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za dane zajmove (dugoročne kredite) u iznosu od 26.308.290,00 kn, potraživanja za nepripadne naknade za koje su prestali postojati Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji propisani uvjeti za isplatu u iznosu od 5.146.328,00 kn, potraživanje od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 4.082.953,00 kn te neopravdana sredstva poticaja i potpora (uvećana za kamate) dodijeljena za ostvarenje raznih programa u iznosu od 2.088.566,00 kn.

Ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu od 6.036.229,00 kn proveden je za potraživanja starija od tri godine za zakup i iznajmljivanje imovine u iznosu od 4.424.814,00 kn, za neopravdana sredstva poticaja i potpora u iznosu od 1.601.178,00 kn te za potraživanja od zaposlenih u iznosu od 10.237,00 kn. Za navedena potraživanja ispravak vrijednosti potraživanja starosti između jedne i tri godine u iznosu od 145.527,00 kn nije proveden.

Ministarstvo nije utvrdilo starosnu strukturu potraživanja i dužnike nad kojima je pokrenut stečajni ili likvidacijski postupak te nije obavilo ispravak vrijednosti dospjelih potraživanja za dane zajmove u iznosu od 26.308.290,00 kn i za nepripadne naknade za koje su prestali postojati Zakonom propisani uvjeti za isplatu u iznosu od 5.146.328,00 kn.

Odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se ispravak vrijednosti potraživanja provodi na kraju godine uzimajući u obzir kašnjenje u naplati preko godine dana te pokretanje stečajnog i/ili likvidacijskog postupka nad dužnikom.

Ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, ako se s naplatom kasni iznad tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 100,0 %, a ako je nad dužnikom pokrenut stečajni ili likvidacijski postupak vrijednost potraživanja, ispravlja se po stopi od 75,0 %.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi ispravak vrijednosti potraživanja u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća dani nalog te navodi da će u narednom razdoblju provoditi ispravak vrijednosti svih potraživanja, uključujući i potraživanja za dane zajmove i nepripadne naknade za koje su prestajali postojati Zakonom propisani uvjeti za isplatu. Nadalje, utvrdit će starosnu strukturu potraživanja te provesti ispravak vrijednosti u skladu s odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

2. Rashodi i izdaci

- 2.1. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 1.181.215.006,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade građanima i kućanstvima iz proračuna u iznosu od 832.614.855,00 kn, rashode za nabavu građevinskih objekata u iznosu od 164.873.214,00 kn te materijalne rashode u iznosu od 41.214.093,00 kn. U okviru materijalnih rashoda ostvareni su rashodi za naknade na temelju ugovora o djelu u iznosu od 6.943.582,00 kn.

Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu ostvareni su u iznosu od 6.943.582,00 kn, što je 246.936,00 kn više od ostvarenih u 2020. Financirani su iz općih prihoda i primitaka državnog proračuna.

Tijekom 2021. naknade za ugovore o djelu obračunane su i isplaćene na temelju ugovora o djelu zaključenih sa 154 vanjska suradnika. Odnose se na opće i administrativne poslove, traženje zatočenih i nestalih, informatičke poslove, pomoćno-tehničke i slične poslove u iznosu od 3.845.410,00 kn zaključene s 58 vanjskih suradnika, poslove ostvarenja Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata i mirovnih misija u iznosu od 2.938.404,00 kn zaključene s 80 vanjskih suradnika te na administrativne poslove povjerenstva za reviziju ocjene invalidnosti, povjerenstva za žrtve seksualnog nasilja za vrijeme oružane agresije i povjerenstva za sufinanciranje umjetničkih i dokumentarnih djela o Domovinskom ratu u iznosu od 159.768,00 kn zaključene sa 16 vanjskih suradnika.

Prema mišljenju Ministarstva uprave iz lipnja 2018., na naknade za članove povjerenstva ne primjenjuje se odredba članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima, kojom je propisano da izdaci za pružatelje stručnih usluga ne smije prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Nadalje, odredbama članka 128., stavaka 5. i 7. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, propisano je da psihosocijalnu pomoć pruža Ministarstvo putem stalno zaposlenih djelatnika područnih jedinica i vanjskih honorarnih suradnika centara za psihosocijalnu pomoć, koje Ministarstvo angažira na temelju ugovora o djelu s obzirom na njihova stručna znanja s područja skrbi za specifične potrebe hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji. Ministarstvo u svrhu pružanja psihosocijalne pomoći angažira i druge vanjske suradnike temeljem ugovora o djelu.

U skladu s odredbom članka 128., stavka 8. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, na izdatke za vanjske suradnike iz stavaka 5. i 7. ne primjenjuje se ograničenje izdataka za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisu kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika. Prema ugovorima o djelu zaključenima s vanjskim suradnicima za poslove psihosocijalne pomoći, do 31. srpnja 2021. (kada je navedena odredba Zakona stupila na snagu) isplaćeni su rashodi u iznosu od 1.745.464,00 kn, a od početka kolovoza do konca 2021. odnosno nakon stupanja na snagu novog Zakona ostvareni su u iznosu od 1.192.940,00 kn.

Slijedom navedenoga, u izračun rashoda na temelju ugovora o djelu nisu uključeni rashodi za poslove psihosocijalne pomoći u iznosu od 1.192.940,00 kn koji su ostvareni nakon stupanja na snagu novog Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji te naknade za članove povjerenstva u iznosu od 159.768,00 kn.

Rashodi za plaće za redovan rad zaposlenika Ministarstva s doprinosima za 2021. planirani su u iznosu od 38.190.200,00 kn. Rashodi na temelju ugovora o djelu ostvareni su za opće i administrativne poslove u iznosu od 3.845.410,00 kn te za poslove psihosocijalne pomoći u iznosu od 1.745.464,00 kn odnosno u ukupnom iznosu od 5.590.874,00 kn, što iznosi 14,6 % sredstava osiguranih za osnovne plaće s doprinosima zaposlenika Ministarstva za 2021.

Prema odredbi članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima, propisano je da izdaci za pružatelje stručnih usluga odnosno rashodi na temelju ugovora o djelu ne smiju prelaziti 2,0 % ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Državni ured za reviziju nalaže, pri povjeravanju poslova na temelju ugovora o djelu, pridržavati se odredaba o ograničenju rashoda za naknade na temelju ugovora o djelu koje propisuje Zakon o državnim službenicima.

- 2.2. *Ministarstvo prihvaća dani nalog Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da je Ministarstvo tijekom 2020. napustilo 14 zaposlenika, a tijekom 2021. još 17 zaposlenika te da je zbog velikog smanjenja broja zaposlenika u kratkom roku bilo otežano pravodobno obavljanje poslova jer se svi poslovi nisu mogli preraspodijeliti na ostale zaposlenike, a na snazi je bila zabrana zapošljavanja propisana člankom 58. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2021.*

Navedenim člankom propisano je da se proračunskim i izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna zabranjuje novo zapošljavanje te prijam službenika i namještenika na neodređeno i određeno vrijeme ako im se sredstva za rashode za zaposlene osiguravaju iz općih prihoda i primitaka, a iznimno je dopušteno novo zapošljavanje i prijam službenika i namještenika ako za to postoji opravdani i obrazloženi razlog, u kojem je slučaju za to potrebno dobiti prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove uprave i ministra financija. Ministarstvo navodi da je iz navedenog razloga zabrane zapošljavanja tijekom 2021. i dalje postojala potreba, na temelju ugovora o djelu, angažirati vanjske suradnike za obavljanje administrativnih i općih poslova, informatičkih, planskih, materijalno-financijskih i računovodstvenih poslova te pomoćno-tehničkih i sličnih poslova, a sukladno članku 62., stavku 1. Zakona o državnim službenicima.

Ministarstvo je mišljenja da se na naknade za pružatelje stručnih usluga, za potrebe Uprave za zatočene i nestale kojima su povjereni poslovi vezani za prikupljanja, obradu i istraživanja saznanja o nestalim osobama i mjestima masovnih, pojedinačnih i zajedničkih grobnica iz Domovinskog rata, odnosno o žrtvama i grobovima žrtava poslijeratnog razdoblja, ne bi trebala primjenjivati odredba članka 62., stavka 2. Zakona o državnim službenicima, s obzirom na to da se radi o stručnim poslovima za koje izvršitelji trebaju posjedovati specifična stručna znanja i kompetencije i koji se ne mogu obaviti u uredu kao redovni službenički posao. Nadalje, navode da je odredbom članka 128., stavka 8. Zakona (koja se primjenjuje od 21. kolovoza 2021.) propisano da se na izdatke za vanjske suradnike iz stavaka 5. i 7. ovog članka ne primjenjuje ograničenje izdataka za pružatelje stručnih usluga izvan državne službe sukladno propisu kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika, čime je smanjen broj ugovora o djelu (konkretno ugovori o djelu koje Ministarstvo zaključuje u svrhu pružanja psihosocijalne pomoći) na koje se primjenjuje odredba članka 62., stavka 2. Zakona.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Ministarstva za 2017., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2021. provjereno je je li Ministarstvo postupilo prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Računovodstveno poslovanje	2015. 2016. 2017.	Utvrđiti osnovanost i ocijeniti mogućnost naplate, odnosno poduzimati mjere za naplatu potraživanja iz prijašnjih godina za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije nastalih na temelju ugovora zaključenih s Ministarstvom obrane Federacije Bosne i Hercegovine.	-	u postupku provedbe
2.		2015. 2016. 2017.	Evidentirati rashode na propisanim računima Računskog plana u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	provedeno
3.		2015. 2016. 2017.	S drugim nadležnim tijelima utvrditi svrsishodne procedure međusobne suradnje te postupanje za pravodobnu i učinkovitu kontrolu utvrđivanja činjenica za nastanak i prestanak prava korisnika kako bi se spriječilo isplaćivanje nepripadajućih novčanih primanja, kao i mjere za povrat neopravdano isplaćenih sredstava.	-	provedeno
4.		2016. 2017.	Donijeti procedure kojima se trebaju definirati postupci, nadležnost, odgovorne osobe i rokovi dostave podataka ustrojstvenoj jedinici za financije i računovodstvo.	-	provedeno
5.		2016. 2017.	Sustavno i kontinuirano, odnosno pravodobno poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja (za neopravdana sredstva poticaja i potpora) u skladu s odredbama Zakona o proračunu.	-	u postupku provedbe
6.	Rashodi i izdaci	2015. 2016. 2017.	Organizirati prekovremeni rad u skladu s odredbama Zakona o radu.	-	provedeno
7.		2015. 2016. 2017.	Zaključivati ugovore o djelu do visine propisane Zakonom o državnim službenicima.	-	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
8.	Program stambenog zbrinjavanja	2015. 2016. 2017.	U skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja, poduzeti mjere za učinkovitu zaštitu imovine od bespravnog useljenja i korištenja bez ovlaštenja, kontrolu pravodobnog podmirjenja obveza i namjenskog korištenja stanova, kredita i potpora te provedbu postupka za korisnike koji ne podmiruju svoje obveze ili stanove, kredite i potpore ne koriste za propisane, odnosno ugovorene namjene stambenog zbrinjavanja.	-	u postupku provedbe
9.		2016. 2017.	Kontrolama naplate odobrenih kredita obuhvatiti sva dospjela potraživanja za dodijeljena sredstva stambenog zbrinjavanja putem odobrenih kredita, s obzirom na značajni iznos odobrenih kredita koji se financiraju iz proračunskih sredstava.	-	u postupku provedbe
10.		2016. 2017.	Pokrenuti mjere za naplatu kredita u suradnji s bankom i Državnim odvjetništvom Republike Hrvatske u slučaju da nije dostavljena dokumentacija kojom se ispunjavaju uvjeti za pravdanje sredstava dobivenog kredita.	-	u postupku provedbe

Obrazloženje danih naloga i preporuka koji su u postupku provedbe daje se u nastavku.

- Ministarstvo je prijašnjih godina u svrhu utvrđivanja osnovanosti i ocjenjivanja mogućnosti naplate potraživanja za nadoknadu troškova rehabilitacije pripadnika Hrvatskog vijeća obrane od 1998. do 2001. od Ministarstva obrane Federacije Bosne i Hercegovine poduzimalo mjere (uputilo zahtjeve za povrat sredstava Ministarstvu obrane Federacije Bosne i Hercegovine, uputilo dopise Ministarstvu financija i Ministarstvu vanjskih i europskih poslova) na temelju kojih potraživanja nisu naplaćena te je u travnju 2022. Ministarstvu financija i Ministarstvu pravosuđa i uprave uputilo dopis kojim je zatraženo mišljenje o mogućnosti otpisa potraživanja u iznosu od 18.274.864,00 kn.
- Koncem 2021. dospjela potraživanja za neopravdana sredstva poticaja i potpora iznose 2.088.566,00 kn (potpore u iznosu od 2.046.025,00 kn i zakonske kamate u iznosu od 42.541,00 kn).

Odnose se na potraživanja od 70 korisnika koja su starija od jedne godine (iz 2004. pa nadalje, u pojedinačnom iznosu od 85,00 kn do 150.000,00 kn). Po provedenim javnim pozivima, za dodijeljena sredstva zaključeni su ugovori kojima su se korisnici obvezali dostaviti izvješća o korištenju poticaja, odnosno potpora s pripadajućim dokazima najkasnije u roku od godine dana.

Do konca 2021. Ministarstvo je poduzelo sljedeće mjere naplate: upućen je dopis za povrat sredstava od 38 korisnika za isplatu potpore u iznosu od 960.996,00 kn te nisu poduzimane daljnje mjere naplate, dane su zadužnice na naplatu od 12 korisnika u iznosu od 429.394,00 kn, završeni su sudski sporovi te je ovršeno osam korisnika u iznosu od 292.101,00 kn, vode se sudski sporovi koji su u tijeku za pet korisnika u iznosu od 240.149,00 kn i dane su mjenice na naplatu od sedam korisnika za isplatu potpore u iznosu od 123.385,00 kn.

Tijekom tekuće godine 45 korisnika od kojih je zatražen povrat sredstava u ukupnom iznosu od 198.902,00 kn vratilo je 170.369,00 kn. Prema pomoćnim evidencijama, potraživanja od korisnika u stečaju, korisnika koji su prestali s radom i koji su brisani iz sudskog registra iznose 405.853,00 kn. Prema obrazloženju, u tijeku je donošenje Upute o vođenju evidencije, kontroli namjenskog utroška sredstava i naplati nenamjenski utrošenih sredstava Ministarstva, nakon čijeg donošenja će se izraditi prijedlog za otpis potraživanja neopravdanih sredstava poticaja i potpora dodijeljenih za ostvarenje raznih programa.

- Koncem 2021. Ministarstvo ima 27 bespravnih korisnika stanova (korisnici koriste stanove po prestanku prava na temelju kojih su stekli pravo na stan) protiv kojih su pokrenuti postupci u cilju iseljenja. Do vremena obavljanja revizije (veljača 2022.) stanove je vratilo deset bespravnih korisnika. Zaključivanjem ugovora o kupoprodaji stana s pridržanim pravom vlasništva korisnici su preuzeli obvezu plaćanja zajedničke pričuve, ako je ne plate korisnici, pričuvu podmiruje Ministarstvo te nakon plaćanja traži regresnu naplatu od korisnika. Ministarstvo je u 2021. podmirilo dugovanja neplaćene pričuve (pričuva za 2021. i iz prethodnih godina) za 39 korisnika u iznosu od 165.849,00 kn te je u 2021. pokrenulo regresnu naplatu duga. Nadalje, u svrhu uređenja imovinskopravnih odnosa za korištenje 46 garaža bez pravne osnove, Ministarstvo surađuje s Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, u narednim mjesecima očekuje se potpisivanje Sporazuma o prijenosu prava upravljanja garažama.
- Kontrolu provedbe programa stambenog zbrinjavanja provodi Služba za praćenje namjenskog korištenja ostvarenih prava, Stručna komisija, Stambena komisija i poslovna banka. Dospjela potraživanja koncem 2021. za dane zajmove (dugoročne kredite) iznose 44.755.965,00 kn odnosno 5.908.028,00 EUR. U odnosu na početak 2021., manja su za 555.285,00 EUR zbog manjeg broja dužnika. Ministarstvo je u 2021. kontrolom obuhvatilo potraživanja od 194 korisnika kredita u iznosu od 1.624.230,00 EUR ili 27,5 % dospjelih potraživanja. Terenskim izvidom obuhvaćeno je deset korisnika za potraživanja u iznosu od 141.412,00 EUR, a prema 63 korisnika za potraživanja u iznosu od 615.165,00 EUR upućene su pisane obavijesti, odnosno prijedlozi o otplati dugovanja (način plaćanja dospjelog dugovanja jednokratno ili putem reprograma). Za potraživanja od 26 preminulih korisnika kredita čija potraživanja iznose 179.706,00 EUR, nasljednici su pozvani prema odredbi članka 36. Uredbe o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata na preuzimanje daljnje otplate stambenog kredita. Dio nasljednika preuzeo je daljnju otplatu kredita, a dio je zatražio reprogram koji im je odobren.

Donesene su odluke kojima je odobreno reprogramiranje otplate za potraživanja od 92 korisnika kredita u iznosu od 645.929,00 EUR te su raskinuta tri ugovora o stambenom kreditu u iznosu od 42.018,00 EUR. Navedeni ugovori raskinuti su zbog nepodmirenja obveza korisnika kredita i nenamjenskog trošenja dodijeljenih sredstava te su upućeni Općinskom državnom odvjetništvu, a prisilna naplata još nije provedena. Poslovna banka je u 2021. zbog duga po stambenim kreditima poslala 3 393 opomene i provela administrativne zabrane primanja 123 korisnika stambenih kredita u iznosu od 370.304,00 EUR.

- Stambena komisija Ministarstva provodi kontrolu pravdanja namjenskog korištenja danih financijskih potpora i odobrenih stambenih kredita. Prema uvjetima propisanim Uredbom o stambenom zbrinjavanju članova obitelji smrtno stradalih i nestalih hrvatskih branitelja te hrvatskih ratnih vojnih invalida i dragovoljaca iz Domovinskog rata i zaključenim ugovorima s korisnicima za dostavu dokaza o namjenskom korištenju propisan je rok od jedne godine od isplate odobrenih sredstava. U 2021. Stambena komisija Ministarstva utvrdila je da je 165 korisnika opravdalo namjenski utrošak odobrenih kredita u iznosu od 3.577.589,00 EUR, 139 korisnika opravdalo je financijsku potporu u iznosu od 13.153.032,00 kn te 89 korisnika financijsku potporu u iznosu od 263.074,00 EUR. U suradnji s poslovnim bankom za tri korisnika koja nisu namjenski opravdala dodijeljenu financijsku potporu zatražena je aktivacija zadužnica u iznosu od 258.600,00 kn. Koncem ožujka 2021. Ministarstvo je donijelo Internu proceduru za proces kontrole namjenskog utroška dodijeljenih sredstava stambenog kredita ili financijske potpore. Nadalje, Internom procedurom utvrđen je način postupanja u procesu kontrole namjenskog utroška sredstava (financijskih potpora isplaćenih u razdoblju od 2018. do 2020. te odobrenih stambenih kredita za razdoblje od 2010. do 2020.).

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Ministarstvo prihvaća dane naloge i preporuku iz prošlih revizija i nastaviti će po njima postupati u narednom razdoblju. U vezi s danim nalogom za poduzimanje mjere naplate potraživanja iz prijašnjih godina za nadoknadu troškova profesionalne rehabilitacije nastalih na temelju ugovora zaključenih s Ministarstvom obrane Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo u Očitovanju navodi kako je, na temelju dopisa iz travnja 2022., zaprimilo mišljenje Ministarstva pravosuđa i uprave te će nakon zaprimanja mišljenja svih nadležnih tijela utvrditi osnovanost i mogućnost naplate navedenog potraživanja.*